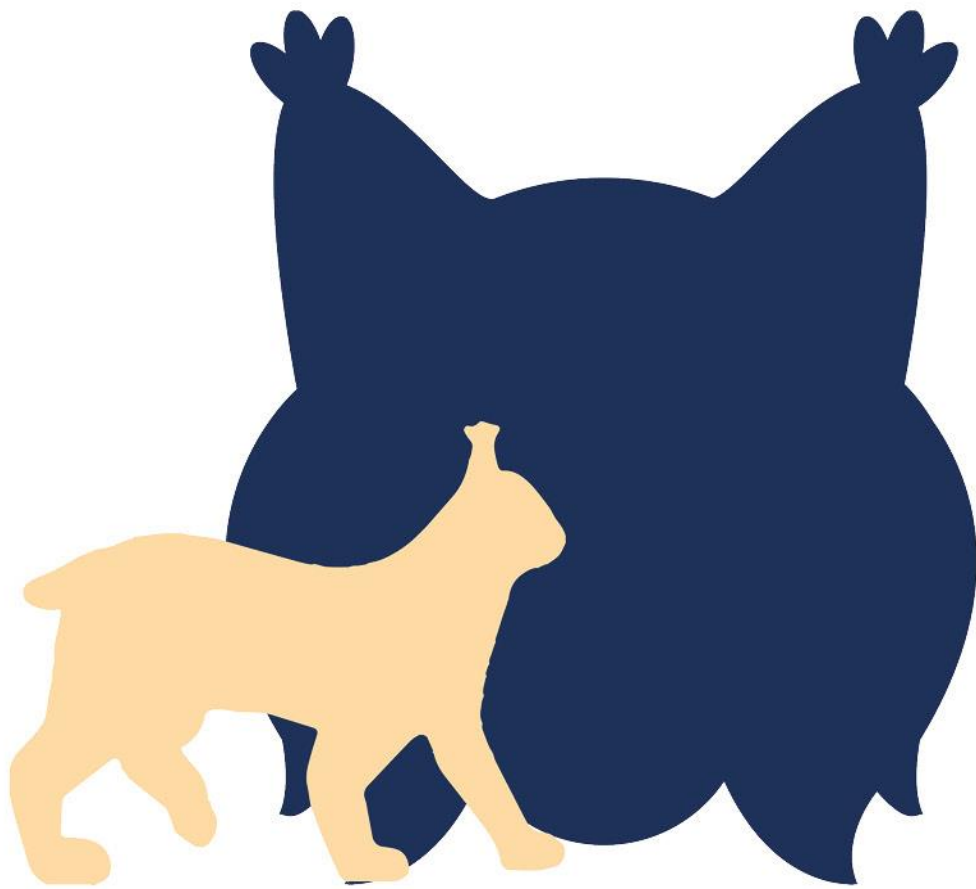

TURVALLISUUSASIAKIRJA

2025

Heinolan kaupungin yleisten puistojen ja viheralueiden
sekä koulujen ja päiväkotien leikkipaikat

Heinola

Sisällys

1. Johdanto.....	2
2. Leikkipaikkojen ylläpitäjä	2
2.1. Heinolan kaupunki	2
2.2. Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt.....	2
2.3. Turvallisuusasiakirjan päivittäminen	3
3. Leikkipaikkojen sijainnit	4
4. Leikkipaikkojen tarkastussuunnitelma.....	5
4.1. Käyttöönottotarkastus.....	5
4.2. Vuositarkastus	5
4.3. Toiminnallinen tarkastus.....	6
4.4. Rutiininomainen silmämääräinen tarkastus	6
5. Leikkipaikkojen kunnossapitosuunnitelma	7
6. Leikkipaikkojen vaaratilanteet ja niiden ehkäisy	8
LIITE 1. Heinolan kaupungin leikkipaikat	9
LIITE 2. Eurooppalaiset standardit.....	11
LIITE 3. RAPEX-riskinarviointimenetelmän kuvaus	13

1. Johdanto

Tämä kuluttajaturvallisuuslain edellyttämä turvallisuusasiakirja on laadittu Heinolan kaupungin yleisillä viheralueilla sijaitsevia leikkipaikkoja varten. Turvallisuusasiakirjan runko perustuu kuluttajaturvallisuuslakiin sekä valtioneuvoston asetukseen (1110/2011) eräitä kuluttajapalveluita koskevasta turvallisuusasiakirjasta. Asiakirja on pyritty laatimaan niin, että se palvelee hyvin Heinolan kaupungin leikkipaikoista vastaavia tahoja sekä on riittävän informatiivinen myös palveluiden käyttäjille.

2. Leikkipaikkojen ylläpitäjä

2.1. Heinolan kaupunki

Leikkialueet ja niiden ylläpidon tarjoaa Heinolan kaupunki. Heinolan kaupungin leikkialueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta vastaa

Heinolan kaupunki

Kuntatekniikan vastuualue
Rauhankatu 3, 18100 Heinola
etunimi.sukunimi@heinola.fi

2.2. Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt

Heinolan kaupungin puistoissa ja viheralueilla sekä koulujen ja päiväkotien pihossa sijaitsevien leikkipaikkojen ylläpidosta sekä turvallisuuden valvonnasta vastaa Kuntatekniikan vastuualueen Puistot, liikunta- ja leikkipaikat -yksikkö. Kaupunginpuutarhuri vastaa kokonaisvalvonnasta ja huolehtii, että muut vastuuhenkilöt suorittavat omat tarkastus- ja vastuutehtävänsä asianmukaisesti.

Puistot, liikunta- ja leikkipaikat
Tiilitehtaankatu 3, 18130 Heinola
viherpalvelut@heinola.fi

Sähköinen palautepalvelu: <https://kartta.heinola.fi/eFeedback>

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelupiste Spotti, Torikatu 8
Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi
Y-tunnus 1068892-9
www.heinola.fi

Turvallisuusvastaava	kaupunginpuutarhuri Eve Vanne	p. 0500 549 485
Turvallisuusvastaavan varahenkilö	puistopuutarhuri Timo Laitinen	p. 044 797 7083
Turvallisuusasiakirjan laadinta, tarkastukset, dokumentointi, onnettomuusraportointi	puistopuutarhuri Timo Laitinen	p. 044 797 7083
Leikkipaikkojen asennukset, huollot, tarkastukset, korjaukset	kuljettaja Tuukka Arifullen	p. 050 595 8889

Taulukko 1. Vastuuhenkilöt ja yhteystiedot

2.3. Turvallisuusasiakirjan päivittäminen

Tämä turvallisuusasiakirja päivitetään vuosittain keväällä. Päivittämisestä vastaa puistopuutarhuri.

3. Leikkipaikkojen sijainnit

Leikkipaikka on kaikenikäisille tarkoitettu leikkitoimintaa, oleskelua, pelaamista ja muuta omaehtoista toimintaa varten rakennettu ja varustettu alue. Heinolassa on 19 yleistä leikkipuistoa, 9 päiväkodin leikkipihaa, 7 leikkipaikkaa koulujen pihoissa sekä 4 muuta leikkipaikkaa.

Leikkipaikoista tiedottamiseen esimerkiksi peruskorjausten yhteydessä käytetään Heinolan kaupungin verkkosivuja.

Kaikille leikkipaikoille on asennettu opastetaulut, joista käy selkeästi esille

- Leikkipaikan nimi
- Leikkipaikan osoite
- Alueesta vastaavan tahon yhteystiedot
- Yleinen hätänumero

Heinolan kaupungin leikkipaikat löytyvät listattuna tämän dokumentin liitteistä (LIITE 1), sekä sijaintitietoineen Heinolan kaupungin verkkosivuilta osoitteesta:

<https://www.heinola.fi/asuminen-ja-ymparisto/kadut-puistot-ja-yleiset-alueet/puistot-leikkipuistot-ja-viheralueet/>

4. Leikkipaikkojen tarkastussuunnitelma

Leikkipaikat tarkastetaan standardien edellyttämällä tavalla sekä oheisen suunnitelman mukaisesti. Tarkastuksessa käytettävät standardit ovat lueteltuna tämän dokumentin liitteissä (LIITE 2). Tarkastuksissa käytetään myös RAPEX (European Union Rapid Information System) – direktiiviin perustuvaa riskiarviointiperusteista tarkastusmenetelmää (LIITE 3).

Mikäli huollon tai tarkastuksen yhteydessä havaitaan välineissä vakavia turvallisuuspuutteita, eikä niitä pystytä välittömästi korjaamaan, välineen käyttö estetään välineen huoltohenkilöstön tai tarkastajan parhaaksi katsomalla tavalla, kuitenkin niin, että välineen käyttökielto on selkeästi havaittavissa.

Tarkastuspöytäkirjat ja muut dokumentit (esim. ilmoitukset ja valokuvat) talletetaan sähköisesti organisaation tietokantaan. Dokumenttien säilytys on Puistot, liikunta- ja leikkipaikat -yksikön vastuulla.

4.1. Käyttöönottotarkastus

Leikkipaikan tai yksittäisen leikkivälineen käyttöönoton edellytyksenä on käyttöönnottotarkastus. Tarkastuksen tarkoituksena on taata leikkipaikan yleinen turvallisuus, välineiden ohjeidenmukainen asennus sekä muut turvallisuuteen liittyvät tekijät, kuten soveltuva alusta ja riittävät turvaetäisyydet. Tarkastuksen suorittaa leikkipaikoista vastaavan tahon työntekijä, jolla on tarkastusten suorittamiseen oikeuttava erillinen koulutus ja pätevyys. Tarkastus voidaan tarvittaessa ostaa myös ulkopuoliselta sertifioidulta tarkastajalta.

Tarkastuksesta laaditaan pöytäkirja. Tarkastuksen apuvälineenä käytetään Safe to Play-sovellusta, joka on tarkastajalla käytössä.

4.2. Vuositarkastus

Vuositarkastuksessa arvioidaan välineiden, perustusten ja turva-alustojen yleinen turvallisuustaso. Samalla tarkistetaan välineiden mahdolliset muutokset, jotka ovat syntyneet esimerkiksi sään aiheuttamien vaurioiden, lahoamisen tai korroosion seurauksena, tai välineen turvallisuustasossa tapahtuneiden korjausten, lisäysten tai

vaihtojen jälkeen. Erityistä huomiota kiinnitetään pysyvästi asennettuihin osiin. Tarvittaessa rakenteita voidaan tutkia tarkemmin kaivamalla esiin tai purkamalla turvallisuuden varmistamiseksi.

Vuositarkastus suoritetaan keväällä heti lumen ja jään sulamisen jälkeen. Tarkastuksen tekijällä tulee olla vaadittava pätevyys tähän tehtävään. Tarkastus on toteutettava vähintään valmistajan ohjeiden mukaisesti. Vuositarkastuksesta laaditaan raportti, johon kirjataan tarkastuksen tulokset, havaitut puutteet ja vauriot sekä korjaustarpeet.

4.3. Toiminnallinen tarkastus

Toiminnallisessa tarkastuksessa arvioidaan välineen toimivuutta ja vakautta. Tarkastuksessa arvioidaan osien kuntoa ja turvallisuutta kiinnittäen huomiota erityisesti pysyvästi asennettuihin tai rasitukselle runsaasti altistuviin osiin. Tarkastuksessa tarkastellaan muun muassa välineen puhtautta, tilaa välineen ja maan välillä, alustamateriaalin kuntoa, näkyviä perustuksia, teräviä reunoja, puuttuvia osia, liiallista kulumista ja rakenteiden eheyttä. Toiminnallinen tarkastus suoritetaan vuositarkastuksen jälkeen noin kolmen kuukauden välein. Tarkastuksia tehdään ainoastaan sulan maan aikana eli noin 2–3 kertaa vuodessa.

Tarkastuksen tekijällä tulee olla vaadittava pätevyys. Tarkastuksesta laaditaan raportti.

4.4. Rutiininomainen silmämääräinen tarkastus

Kaikilla leikkialueilla tehdään silmämääräinen tarkastus rutiininomaisesti muiden huoltotöiden ja puhtaanapidon yhteydessä vähintään kerran viikossa, koulujen ja päiväkotien leikkialueet tarkastetaan useasti viikossa. Tarkastuksen voi suorittaa kuka tahansa Kuntatekniikan henkilöstöön kuuluva. Silmämääräisessä tarkastuksessa leikkivälineiden, rakenteiden ja koko leikkialueen kunto tarkastetaan päällisin puolin. Rikkoutuneista laitteista tai huollon tarpeesta ilmoitetaan välittömästi esihenkilölle.

5. Leikkipaikkojen kunnossapitosuunnitelma

Heinolan kaupungin leikkipaikkoja ylläpidetään järjestelmällisesti. Kunnossapitotyöt toteutetaan sulan maan aikana. Ylläpito käsittää leikkipaikkojen ja leikkivälineiden hoito- ja kunnossapitotyöt sekä tarvittaessa laajempia korjaustoimenpiteitä. Hoitotöihin kuuluvat muun muassa leikkialueiden puhdistus, tahrojen ja ilkevien jälkien poisto sekä kasvillisuuden hoito. Kunnossapitotöihin sisältyvät pienet korjaukset leikkipaikoilla ja leikkivälineissä, vaurioituneiden rakenteiden ja osien vaihtaminen sekä turvahiekan lisääminen ja sen laadun valvonta putoamisvammojen ehkäisemiseksi.

Huolto- ja kunnossapitotyöt toteuttaa Kuntatekniikan henkilöstö ja työt tehdään kiireellisyysjärjestyksessä. Leikkialueen turvallisuuteen vaikuttavat työt ovat ensisijaisia. Vaativat korjaukset toteuttaa aina koulutuksen saanut henkilö.

Leikkialueilla ei ole talvikunnossapitoa, mutta turvallisuuteen vaikuttavat laiteviat korjataan myös talvella.

Kaikki rakenteelliset viat laitteissa ja turva-alustoissa sekä suoritettavat huoltotoimenpiteet dokumentoidaan kunkin leikkialueen tietoihin. Dokumenttien säilytys on Puistot, liikunta- ja leikkipaikat -yksikön vastuulla.

6. Leikkipaikkojen vaaratilanteet ja niiden ehkäisy

Leikkipaikoilla jokainen leikkii omalla, vanhemman tai muun huoltajan vastuulla.

Leikkipaikoilla tyypillisimmät onnettomuudet ovat pieniä kolhuja ja naarmuja, jotka johtuvat kaatumisista ja törmäyksistä. Nämä kuuluvat olennaisena osana leikkipaikan käyttöön. Vakavampia tilanteita voivat aiheuttaa putoamiset leikkivälineistä, juuttumiset välineisiin tai leikkipaikalta karkaamiset, erityisesti jos leikkipaikan lähellä on liikenneväylä tai vesistö. Pahimmillaan vakavat onnettomuudet voivat johtaa pysyviin vammoihin tai kuolemaan.

Vaarojen ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi tehdään säännölliset tarkastukset ja huoltotoimet. Ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä tarkastetaan uusien ja saneerattavien leikkipaikkojen suunnitelmat, mistä vastaa kaupunginpuutarhuri. Leikkipaikkojen korjaustöihin osallistuu vain vakituinen, koulutettu henkilöstö, mutta hoitotöihin voi osallistua myös tilapäistyövoima.

Kaikilla leikkipaikoilla on ilmoitustaulu, jossa kerrotaan, miten toimia onnettomuuden sattuessa tai jos jokin leikkiväline on rikki. Kaikki tietoon tulevat onnettomuudet kirjataan. Vakavista vahingoista voidaan tehdä ilmoitus Tukesin verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella (<https://marek.tukes.fi/ilmoitus.aspx>), ja kopio toimitetaan Heinolan kaupungille. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi päivämäärä, kellonaika, tilanteen kuvaus, tapahtumapaikka, yhteystiedot ja tekijän nimi.

Leikkipaikoilla ei tehdä talvihuoltoa. Yö- ja viikonloppuaikaan mahdolliset viat voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Eri säätyypit ja sääilmiöt saattavat myös rajoittaa leikkipaikan käyttöä tai aiheuttaa vaaratilanteita.

LIITE 1. Heinolan kaupungin leikkipaikat

YLEISET LEIKKIPAIKAT: (19 kpl)

- Maaherranpuiston leikkikenttä
- Hoilonpuiston leikkipuisto
- Etu-Tommolan leikkipuisto
- Tommolan leikki- ja lähiliikuntapuisto
- Mustikkahaan leikki- ja lähiliikuntapuisto
- Möljän leikkipuisto
- Vahravuoren leikkipuisto
- Rainion leikkipuisto
- Sinilähteen leikkipuisto
- Sepänniemen leikkipuisto
- Tähtiniemen lähiliikuntapuisto
- Leikki- ja lähiliikuntapuisto "Keksi"
- Vekentien leikkikenttä
- Pirttiniemen leikkipuisto
- Pirhola-Hahlin alueen leikkipuisto
- Kyläkallion leikkipuisto
- Lakeasuon leikkipuisto
- Kievarintien leikkipuisto
- Myllyojan leikkipuisto

PÄIVÄKOTIEN LEIKKIPAIKAT: (9 kpl)

- Sinilähdetalon leikkipaikka
- Jyrängön päiväkodin leikkipaikka
- Rainion päiväkodin leikkipaikka
- Kettukallion päiväkodin leikkipaikka
- Elämäkaaritalon leikkipaikka
- Kailaan päiväkodin leikkipaikka
- Tommolan päiväkodin leikkipaikka
- Vierumäen päiväkodin leikkipaikka
- Elämäkaaritalon päiväkodin leikkipaikka

KOULUJEN PIHOJEN LEIKKIPAIKAT: (7 kpl)

- Vierumäen koulun leikkipaikka
- Kailaan koulun leikkipaikka
- Sinilähteen koulun leikkipaikka
- Tommolan koulun leikkipaikka
- Jyrängön koulun leikkipaikka
- Kirkonkylän koulun leikkipaikka
- Lukion leikkipaikka

MUUT LEIKKIPAIKAT: (4 KPL)

- ”Käpis” Entinen vuoropäiväkoti KK;llä
- Musiikkiopiston leikkipaikka
- Kylpylän uimaranta
- Torin leikkialue

LIITE 2. Eurooppalaiset standardit

- **EN 1176-1** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Yleiset turvallisuusvaatimukset ja testimenetelmät
- **EN 1176-2** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Keinut. Lisäturvallisuusvaatimukset ja testimenetelmät.
- **EN 1176-3** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Liukumäet. Lisäturvallisuusvaatimukset ja testimenetelmät.
- **EN 1176-4** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Köysiradat. Lisäturvavaatimukset ja turva-alustat.
- **EN 1176-5** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Karusellit. Lisäturvavaatimukset ja turva-alustat.
- **EN 1176-6** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Keinumisvälineet. Lisäturvavaatimukset ja turva-alustat.
- **EN 1176-7** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Ohjeita asennuksesta, tarkastuksesta, huollosta ja ylläpidosta.
- **EN 1176-10** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Suljetut leikkivälineet. Lisäturvavaatimukset ja turva-alustat.
- **EN 1176-11** Leikkikenttävälineet ja turva-alustat
  - Kolmiulotteiset kiipeilyverkot. Lisäturvavaatimukset ja turva-alustat.
- **EN 1177** Leikkikenttien iskuja vaimentavat alustat. Kriittisen putoamiskorkeuden määrittäminen.
- **EN 15312** Julkisten liikuntapaikkojen liikuntavälineet. Yleiset vaatimukset, turvallisuusvaatimukset ja testausmenetelmät.
- **EN 14974** Rullalautailualueet. Turvallisuusvaatimukset ja testimenetelmät.
- **EN 16630** Ulos julkiseen käyttöön pysyvästi asennetut kuntolaitteet
- **EN 16899** Urheilu- ja vapaa-ajan välineet. Parkourvälineet. Turvallisuusvaatimukset ja testimenetelmät.
- **EN 12572-2** Kiipeilyrakenteet. Turvallisuusvaatimukset ja testimenetelmät kiipeilyseinille, joissa ei ole varmistuspisteitä.
- **EN 12572-3** Kiipeilyrakenteet. Otteiden turvallisuusvaatimukset ja testausmenetelmät.
- **EN 16579** Pelikenttävarusteet. Siirrettävät maalit ja holkkimaalit. Toiminnalliset ja turvallisuusvaatimukset sekä testimenetelmät.

- **EN 16396** Lasten leikkivälineet.
- **TR 16467** Esteettömät lasten leikkivälineet.
- **TR 16879** Leikki ja liikuntavälineiden sijoittaminen. Ohjeita yhdistämiseen ja erottamiseen.
- **TR 17207** Leikkikenttä ja vapaa-ajan alueet. Tarkastuksen laatu ja tarkastajien pätevyys.

LIITE 3. RAPEX-riskinarviointimenetelmän kuvaus

Leikkialueiden tarkastuksissa käytetty riskinarviointi perustuu RAPEX-direktiiviin ja se on tarkoitettu TR 17207 -standardin mukaisen 3-tason sertifioiduille tarkastajille. Vain pätevän henkilön kohteessa suorittamaa riskinarviointia voidaan pitää luotettavana.

Riskin suuruus muodostuu oletettavan vamman vakavuudesta ja sen sattumisen todennäköisyydestä.

Vahingon vakavuus RAPEX-direktiivin mukaisesti:

0: Ei mitään vaaraa

1: Perushoidon jälkeen ei aiheuta kohtuutonta kipua. Seuraukset yleensä täysin palautuvia.

2: Voi olla tarpeen käydä ensiavussa, mutta ei sairaalahoitoa vaativaa. Vaikutus toimintakykyyn kestää rajallisen ajan.

3: Vaatii sairaalahoitoa. Vaikuttaa toimintakykyyn yli 6 kk ja voi johtaa pysyvää toimintakykyyn.

4: Voi olla jopa kuolemaan johtava. Vakava liikuntakyvyn menetys, joka voi johtaa yli 10 % invaliditeettiin.

Vahingon todennäköisyys:

1: Epätodennäköistä; mahdotonta.

2: Epätodennäköistä; vaatii useita epäonnisia tapahtumia toteutuakseen.

3: Kohtuullinen todennäköisyys; Alle 1% todennäköisyys.

4: Korkea todennäköisyys; Ajan kysymys, että vahinko tapahtuu koska käyttäjät altistuvat sille toistuvasti. Yli 1% todennäköisyys.

5: Toteutuminen lähes varmaa; Enemmän suorituskeroja välineellä, sitä todennäköisemmin vahinko tapahtuu.

Edellä mainituista kahdesta tekijästä määritetty riskiluokka ilmoitetaan kirjaimilla X, A, B, C, D ja – alla esitetyn matriisin mukaisesti. Toimenpide suunnitellaan riskiluokan perusteella.

Riskiluokan mukaiset toimenpiteet

Todennäköisyys	5	---	B	A	X	X
	4	---	C	A	A	A
	3	---	D	B	A	A
	2	---	D	C	B	A
	1	---	---	D	C	C
		0	1	2	3	4
Vakavuus						

X: Vaatii välitöntä toimenpidettä, kuten esim. välineen poistaminen.

A: Puute pitää korjata ensi tilassa.

B: Seurantaan. Voidaan korjata, jos se nähdään tarpeelliseksi.

C: Vika vähäinen, eikä juurikaan riskiä. Ei todennäköisesti tarvitse korjata.

D: Vika merkityksetön, mutta kirjataan.

---: Ei riskiä.